

4/09 - et magasin for Skjold Menighet
med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

FOTO: MARIA WIGESTRÅND MØE

Nye fjes i menigheten Side 4

På sporet av Oxford-bevegelsen

Oxford-bevegelsen var en høykirkelig «motstandsgruppe» i den anglikanske kirken. Frode Hjertnes fra Slettebakken har i sommer studert de katolskvennlige akademikernes «opprør» i universitetsbyen.

Side 8-9

Husk valget!

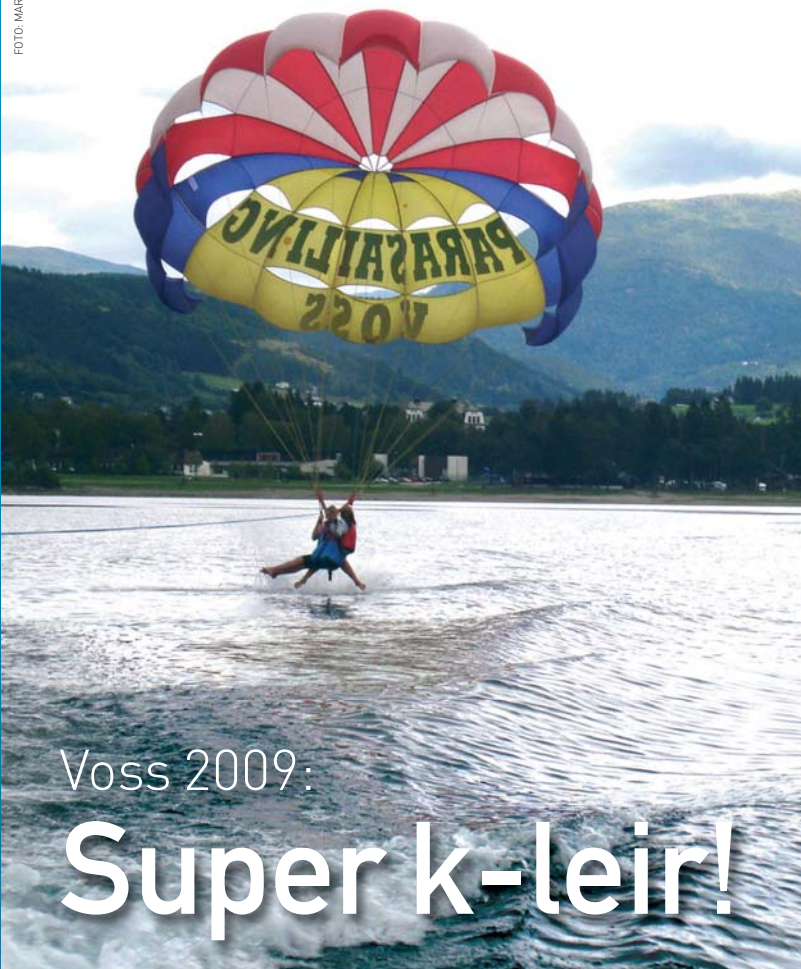
Under
stortings-
valget 14.
septem-

ber er det også kirkevalg. Vi arrangerer forhåndsstemming, og på selve valgdagen kan du stemme på Skjold skole og Rå ungdomsskole kl 09-21. Side 5-7 og 13

Klart for kultur- dager

Igjen inviterer kulturutvalget til høstlige arrangementer i Skjold kirke. Se programmet på side 16 i dette bladet.

Voss 2009:

Super k-leir!

Kontaktinformasjon side 13 • Kalender side 16

Ferie og skam

Denne sommeren har jeg kost meg og nytt ferien. Men jeg har også blitt skremt og jeg har skammet meg.

REFLEKSJON AV BJØRN MOE

En god norsk fritidssyssel å føle skam, vil mange si, særlig innenfor kirken. Kanskje det, men denne gangen var det noe annet enn hva jeg hadde gjort. Det handlet om hva vi ikke har gjort.

Vi tar det fra begynnelsen av: Vi hadde noen flotte feriedager i Stockholm. Fint hotell, rimelig var det også og byen er vel verd flere besøk. Og bergensere traff vi også. Vellykket ferie, altså.

Vi brukte bil begge veier og vei-standarder i Sverige er som kjent høyere enn i Norge, selv om E 18 er litt ymse også i Sverige.

Men sjokket var å komme hjem, slik det ofte er. Vi kom inn på riksvei 7 ved Krøderen og hadde retning Geilo og Bergen.

Veien er jo i oppløsning. Veiskulderen har gått etter flere steder og store hull dukket opp til stadighet, gjerne midt i kjørebane. For ikke å snakke om slitt asfalt der ulike fargelag forteller asfalthistorie for flere tiår tilbake. Veien krevde sin sjåfør, ikke fordi den var svingete eller smal, men fordi den er nedslitt og trafikkfarlig.

På Gol var det pause og full tank. En svenske-registrert bil stoppet bak oss og plutselig kom skammen. Skammen over å være norsk, skammen over å forvalte sitt pund på en slik måte. I det som så ofte omtales som værens rikeste land.

Hadde veien vært min hest, hadde den vært sendt til limfabrikken. Hadde veien vært min bil, hadde den vært avskiltet. Men for noen så går det vist å slippe unna med det meste.

Også skammen?

Hos meg slipper den liksom ikke helt taket, selv ukter etter at jeg forlot Hallingdal.

Jeg håper svenskene hadde det like fint her som vi hadde det i Stockholm. ●

Fortsatt god høst.

Menighetsbladene i Fana

Tegn nr 4, 2009. Bladet utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana, og sendes til alle hjem i menigheten. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne tips til reportasjer.
Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller på e-post: tegn4@broadpark.no.

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Bjørn Moe.

Lokal kontaktinformasjon: Se side 13

Sentralredaksjon: Kun henvendelser angående fellesstoff til bladet (side 5-12). Annen kontakt: se side 13.

Redaktør: Jan Hanchen Michelsen
tlf. 55 23 25 47 - 906 87 317.

E-post: post@dragefjellet.no

Journalist: Magne Fonn Hafsør

tlf. 55 39 04 40 - E-post: eyecu@online.no

Annonser, lokalsider: Kontakt lokalredaksjon.

Annonser, fellessider (side 5-12): Kjell-Erik Wiborg - mob: 977 58 695, e-post: kje-wib@online.no

Grafisk produksjon: Dragefjellet: tlf. 55 23 25 47 - 906 87 317 - e-post: post@dragefjellet.no
Filer over 5 mb sendes: jan.hm@frisurf.no

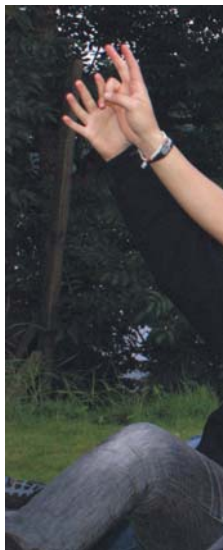
Trykk: Grafisk Trykk, Straume

Stoffdeadline neste nummer: mandag 5. oktober

Utgivelsesdag neste nummer: tirsdag 20. oktober

Flott konfirma

Vi velger også i år å trykke noen bilder fra den nylig avsluttede konfirmantleiren på Voss. Vi leide oss inn på Voss folkehøyskole og hadde noen fine dager fra søndag 9. august til torsdag 13. august. Dagen før hadde kateketer og et drøyt titalls ledere reist opp og gjort klart slik at alt var på stell da 72 konfirmanter ankom søndag ettermiddag. Dagene gikk med til undervisning, fritidsaktiviteter, teambuilding (beklager norsken), og ikke minst til undervisning. Flotte konfirmanter og like flotte ledere i alderen 16-24 som bidrar alle til å gjøre konfirmantleirene til gode opplevelser. Også en takk til foreldre som var med og gikk nattevakt, og til vertskapet på Voss folkehøyskole. ●

Over: Glade ledere og konfirmant; Trude-Kristina Halvorsen, Daniel Saure (forann), Lars Olav Hammer og Julie Wiese-Hansen. FOTO: B. MOE

Tv.: Elise Kilsti og Marcus Alexander Evjen under en av aktivitetene.

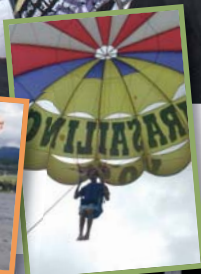
Under: Markus Waage, Erlend Sørtveit, Lars Martin Ingebrieten og Petter Hiis-Berg.

ntleir - også i år

Supermann var også på leir:
Mathias H. Gravelsether.

Under: Bibelstafett med glade vinnere: Håkon B. Kildahl, Cassandra B. Stühr, Henning Haugsøen, Emma Kythe, Julie M. Oksnes, Ida Danielsen, Kristoffer Sjurseth og Martine Aasen.

Ferdig finansiert flygel!

Før sommeren kom den gledelige nyheten om at GC Rieber Fondene har bevilget kr 70.000 til flygelet i Skjold kirke! Dermed er vi i mål med innsamlingen, og flygeføljetongen kan avsluttes. Hjertelig takk til alle som har bidratt slik at vi kunne få dette flotte instrumentet til kirken vår!

Søndag 8. november inviteres det til Flygefest her i kirken! Da vil vi feire at instrumentet er ferdig finansiert med en festkonsert der vi får oppleve flygelet både som soloinstrument og som kammerinstrument. Pianist Knut Chr. Jansson tar med seg musiker venner og spiller bl.a. en klaverkonsert av Mozart. Se siste side for nærmere opplysninger. ●

Velkommen til babysang

Skjold menighet starter opp nye babysanggrupper for foreldre med barn mellom 0 og 1 år. Vi synger kjente barnesanger, lærer mange nye, koser oss med instrumenter, rim og regler.

Tid / Sted: Torsdager i Skjold kirke

Gruppe 1: kl 10.00 (ca 6 – 12 mnd)

Gruppe 2: kl 11.00 (ca 1 – 6 mnd)

Aldersinndelingen er «veiledende». Gruppene settes opp endelig etter 10. september. Oppstart 17. september, avslutning 26. november. Pris: kr 400

Ta gjerne med matpakke til felles mat og prat etter sangøkten. Vi byr på kaffe og te. Påmelding / spørsmål til Guro Rotevatn Buder, guro.rotevatn.buder@bkf.no Tlf.: 55 59 71 16 innen 10. september (begrenset antall plasser) ●

Få med deg Ukeslutt

25. september starter Ukeslutt igjen!

- store og små spiser middag sammen
- aktiviteter i grupper etter barnas alder
- kafé for de voksne
- lekekrok for de aller minste
- felles avslutning
- klokken 17- 19
- fra loft til kjeller i Skjold kirke
- en aktivitet for hele familien
- godt for å komme til ferdig middag
- kjekt å få tid til å prate når barna er i grupper
- godt fellesskap ●

BYGGMESTER
ERLING VALDE A/S
ALT I TØMMER- OG INNREDNINGSARBEIDER
Smøråsvn. 22 - Telefon 55 13 05 80

VI LEVERER I HELE BERGEN!

**TOPPE
BLOMSTER**
www.toppeblomster.no

Kilden Senter 55 13 71 56 Qasen Senter 55 16 16 88
Sletten Senter 55 28 21 31 Asane Senter 55 18 36 25

HVA ER EN ÅPEN BARNEHAGE?

- Et annerledes barnehagetilbud
- En barnehagetype som forplikter at omsorgsperson er tilstede
- En møteplass som gir voksne gode muligheter for å etablere sosiale nettverk.
- Et stimulerende møtested for store og små.

HVOR:

- I kirkekjelleren. Egen inngang på østsiden av kirken (mot Fanavn).

HVORDAN:

- Dette er et tilbud for barn fra 0-6 år i følge med foreldre eller annen kjent voksen. Alle tar ansvar for sitt/sine barn.
- Alle er ansvarlige for å skape et godt miljø.
- Alle hjelper med forberedelser/rydding.
- Oppmøte innen kl. 11.00
- Pris kr 20,- per barn, maks 50,- per familie
- Pengene går til drikke, utstyr og materiell.
- Det er plass til 30 barn. Om det er fullt, henges det opp plakater på inngangsdøren.
- Ta med matpakke og innesko.

DAGSRYTME:

- 10.00: Barnehagen åpner. Fri lek
11.00: Samlingsstund.
11.30: Felles mat.
12.00: Evt. formingsaktivitet, frilek, prat og rydding frem til kl. 14.00.
14.00: Barnehagen stenger.

Dato	Dag	Innhold (ta med)
8. sept:	Tirsdag	Vi går «på tur» i kirken
10. sept:	Torsdag	Bibelfortelling
15. sept:	Tirsdag	Male (Maleforkle)
17. sept:	Torsdag	Sangstund
22. sept:	Tirsdag	Tur, Smøråsen. Frem-møte P-plass kl 10.30
24. sept:	Torsdag	lage høstbilde
29. sept:	Tirsdag	Samling mm
1. okt:	Torsdag	Lage te-lys lykt (Glass)

HØSTFERIE UKE 41, 6 og 9 OKTOBER

13. okt:	Tirsdag	Bibelfortelling
15. okt:	Torsdag	Forming (Malerforkle)
20. okt:	Tirsdag	Sangstund
22. okt:	Torsdag	Bake boller (Bakeforkle)
27. okt:	Tirsdag	Musikkstund
29. okt:	Torsdag	Samling mm

Kontaktinformasjon: se side 15

Øyvind Bjørge

Ingrid Elisabeth Rørlien Carlsen og Gro Eman

Noen kommer, noen går

Vi lever i omskiftelige tider. Så også i Skjold kirke. Vår gamle kateket Idar Kløvning har hatt permisjon ett år nå, og sa opp sin stilling denne sommeren. Ny kateket er nå tilsatt og vi ønsker Gro Eman hjertelig velkommen blant oss.

Gro bor i Arna og har tiltrådet nå tidlig i august. Hun vil bli presentert både for menighet og i bladet ved en snarlig senere anledning og vil bli innsatt i stillingen under gudstjenesten i Skjold kirke, søndag 27. september.

Men det er også noen å ta farvel med. Ingrid Elisabeth Rørlien Carlsen og Øyvind Bjørge har delt kateketstillingen dette året. Helt på tampen av deres virke trakk vi dem inn på kapellankontoret til en liten prat. Forøvrig var de sterkt opp-tatt med å få utstyr og rekvisita på plass etter endt konfirmantleir.

Konfirmantleir unnagjort.

- Hvordan gikk leiren, selve svennstyk-ket i en katekets liv?

Øyvind: - En god leir var det. Flotte ledere, uten dem umulig å avvikle en leir i Skjold menighet, og fin ungdom. Det var positiv stemning fra første stund. Selv romfordeling og innkvartering gikk smidig og raskt. Flotte konfirmanter.

Litt røff start.

- Og Ingrid Elisabeth, hvordan har dette siste året vært. Dere ble jo nærmest kastet inn i konfirmantarbeidet i fjor i septem-ber.

Ingrid Elisabeth: - Det har vært svært interessant, og lærerikt. Til tider mye nytt å lære, med bratt læringskurve og mye å gjøre i perioder. OG ikke bare konfirmant arbeidet har vært givende, men også møtene med skoler og barnehager i forkant av høytidene; krybbevandring til jul, påske-vandring og opplegget inn mot pinsen.

- Men jeg vil savne «dekan». Og så kom-mer vi nok til å fortsette å gå her i Skjold. Både til gudstjenesten og litt på fredagska-feen. Det er en veldig åpen og fin menig-het. Flott å både arbeide her og å gå her.

En av våre.

- Øyvind, du er jo et innsidebarn. Du har alltid bodd her og var en av «våre» som plutselig ble engasjert som konfirman-tansvarlig.

Øyvind: Å gå fra å være en av de unge i menigheten til å være den ansvarlige og litt «overhode» var nok litt uvant. Det ble en annerledes rolle for meg, og jeg skulle heller ikke gå inn i den rollen Idar hadde. Men de rundt meg var snille og tålmodige med meg. Takk til ungdommen, både le-dere og konfirmanter.

- Og hva sitter du igjen med, nå når året som konfirmantlærer er over?

Øyvind: - I Skjold er det mye positivt, god skolekontakt, positive lærere, flotte elever og konfirmanter og like flotte forel-dre som står på for deres. Vi har mye å være glade for.

Gud vet.

- Og hva gjør dere nå videre.

- Vel sier Ingrid Elisabeth, -noe dukker vel opp. Det er ikke så nøye om jeg ikke vet. Gud har oversikten. Og arbeider du i Guds hage, har du alltid et arbeid å gå til.

Og Øyvind skal avslutte studiene. (Sier han. Han blir nok å se i Skjold kirke tror vi som kjenner ham.)

Vi takke for en flott innsats i Skjold og regner med å se dem begge rett så mye. ●

Konfirmantinnskrivning

Konfirmantinnskrivningen for 2009 /10 er på det nærmeste fullført. Skulle du av en eller annen grunn ikke ha fått meldt deg på, så er det fremdeles muligheter. Ta kontakt med kateket Gro Eman eller en annen i staben, så blir du hjulpet.

Bispedømmerådkandidat Karl Johan Kirkebø:

– Viktig med respekt for ulike syn

Karl Johan Kirkebø (59) er lek kandidat til Bispedømmerådet, og er den eneste fra Fana prosti som du kan stemme på under valget 14. september.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

– Det var enighet i Fana prostiforum om å samle seg om en kandidat, sier Kirkebø, og forteller at han meldte seg selv som kandidat.

– Jeg har lyst til å være med, sier han.

Ny valgordning

Karl Johan Kirkebø arbeider som salgsdirektør for Onsoft Computer Systems. I 2002 ble han valgt som leder i Bones menighetsråd, etter å ha vært aktiv der siden 1984. Han er glad for at Bjørgvin bispedømme har endret reglene i mer demokratisk retning foran årets valg.

– Valgene til Bispedømmerådet har tidligere vært svært udemokratiske, der alle menighetene hadde like mange stemmer.

Dette betyr at en liten menighet i Sogn og

Fjordane har hatt like mange stemmer som Fana menighet, med rundt 20.000 medlemmer.

– Dette er nå endret, slik at hvert medlem i menigheten har en stemme.

Folkkekirkemann

Tre av de syv leke kandidatene skal velges slik. Resten av kandidatene velges av de nyalgte menighetsrådene i november.

– Hvis alle i Fana prosti stemmer, blir jeg valgt. Så det er viktig at folk nå stiller opp, oppfordrer han, og minner om at Fana prosti ikke tidligere har hatt en egen kandidat i Bispedømmerådet.

– Hva går du til valg på?

– Jeg er en typisk folkekirkemann. Dette betyr at jeg ønsker meg en bred folkekirke, med mangfold, respekt og mye kjærlighet.

I en slik kirke skal det også være rom for ulike syn.

– Vi er flinke til å slåss med hverandre. Det lager barrierer, slik at folk føler seg utestengt. Den brede folkekirken skal ha lav terskel og stor takhøyde.

Sokneprest Ivar Braut i Birkeland menighet, geistlig kandidat til Bispedømmerådet, har markert seg som motstander av kjønnsnøytralt ekteskap og homofilt samlevende i vigslende stillinger. Kirkebø har et annet syn i denne saken, men gir likevel Braut honnør for respekten han viser sine meningsmotstandere.

STILLER TIL VALG: – Jeg oppfatter meg som trygt plassert på de vedtak som er gjeldende for Den norske kirke på alle sentrale områder, sier Karl Johan Kirkebø, som stiller til valg som lek kandidat ved årets bisperådsvalg.

– Ivar Braut går foran som et glimrende eksempel på hvordan det kan være. Dette burde være en ikke-sak. Vi kan leve, og leve godt, med ulike syn.

– Du har selv det motsatte synet?

– Ja, men jeg vil heller ikke dytte homofile prester på dem som ikke vil ha det. Men om menigheten er klar for det, ser ikke jeg noe stort problem med det. Det viktigste er at så mange som mulig skal få møte Jesus.

Kirkens kjerne

Kirkepolitisk betyr dette at han er tilhenger av en åpen kirke med en sterk folkekirkelig profil, som samtidig er tydelig i sin forkynning. Kirkebø tror at dette er enklere å få til innenfor statskirkeordningen.

– Men jeg er redd for at det er en tapt kamp.

– Hva er kirkens største utfordringer i tiden fremover?

– Å engasjere medlemsmassen, kommer det spontant.

– Et stikkord er samarbeid. Vi må gjøre vårt for å styrke samspeillet mellom frivillige og ansatte, samt inspirere og legge til rette for det frivillige arbeidet. Noe av kjernen i kirkens virksomhet ligger her. ●

14. september kan du stemme på Karl Johan Kirkebø dersom du er medlem av statskirken, men ikke ansatt der.

Din stemme avgjør!

Tre av de nominerte kandidatene til bispedømmerådsvalget er hjemme-hørende i Fana prosti.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Listen over nominerte kandidater til bispedømmerådsvalget i Bjørgvin er nå klar. Totalt er det nominert 23 leke kandidater, fem prester og fem kirkelig tilsatte.

Tredelt valg

De nominerte fra Fana prosti er menighetsrådsleder i Bønes Karl Johan Kirkebo (59), sokneprest i Birkeland Ivar Braut (53) og diakon i Birkeland Tone Therese Totland (52). Selve valget er en raket med tre trinn. Første del gjennomføres 14. september, samme dag som stortingsvalget og menighetsrådsvalget. Alle kirkemedlemmer over 15 år har her stemmerett ved valget av leke kandidater til Bispedømmerådet, der altså Karl Johan Kirkebo er nominert fra Fana prosti.

Valg for kirkens ansatte

Andre valgrunde blir i november, da soknerådene skal velge ytterligere fire leke medlemmer. Siste del av valget skal være avgjort innen 1. desember, som er fristen prestene og

LEK KANDIDAT: – Jeg ønsker meg en tydelig og modig kirke som verner om menneskets verd lokalt, nasjonalt og internasjonalt, sier diakon Tone Therese Totland (51). Hun er en lek kandidat du kan stemme på om du er kirkelig tilsatt i minst 15 prosent stilling. Totland er opptatt av at utviklingshemmede skal finne sin plass i menighetene, og at alle blir møtt med respekt og likeverd uansett forutsetninger.

– En åpen, lyttende kirke er viktig. Vi må våge å være tydelige og ærlige når troen møter åndelig lengsel og mange åndelige strømninger.

GEISTLIG KANDIDAT: – Forkynningen skal være riktig, klar og frimodig, sier Ivar Braut (53), sokneprest i Birkeland menighet og kandidat for geistlig ansatte. Han mener at kirken skal holde fast på at bare ekteskapet mellom mann og kvinne er gyldig i kirkelig kirkelig mening. – I homofili-spørsmålet arbeider jeg for kompromiss og samhold, sier han. – Selv vil jeg ikke stemme for tilsetning av homofilt samlevende i bispedømmet. Og jeg vil stemme mot alle forsøk på å lage en velsigningsliturgi for likekjønnet samliv.

Kjønnsnøytralt ekteskap: Velg en farge

Kirkevalget er ikke som stortingsvalget, der forskjellen på de ulike kandidatene er hjemlet i ideologi og politiske partier.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR
FOTO: BJØRGVIN BISPEDØMME

Organisasjonen Nordisk nettverk for ekteskapet har derfor gjort kirkevalget enklere for deg, og delt kandidatene til alle landets bispedømmeråd inn i fire fargekoder.

Gult eller rosa?

Nordisk nettverk for ekteskapet er en kampanjeorganisert aksjon med formål å hindre

at de skandinaviske landene innfører kjønnsnøytrale ekteskapslover. I forkant av kirkevalget har de derfor sendt ut et spørreskjema til alle kandidatene, der de ber hver av dem om å utdype sitt syn på kjønnsnøytral liturgi i kirken. Kandidatenes svar ligger nå tilgjengelig på nettet. Organisasjonen har tatt seg den frihet å markere tilhengerne av dagens liturgi med gul farge, mens de som vil åpne for kjønnsnøytrale ekteskap har fått rosa farge.

Mangler rosa

I tillegg er det lagt en lyseblå fargetone over de som er nøytrale eller uklare i sitt svar, og en lysebrun sjattering på de som ikke har svart på henvendelsen. For Bjørgvin bispedømme sin del kan det se ut som om de gule

er i stort flertall, mens de rosa glimrer med sitt fravær. En gjennomgang av presentasjonen på bispedømmets egen side tyder på samme resultat. Årsakene til dette kan være mange. Kanskje oppleves det som vanskelig å stå frem med synspunkter for kjønnsnøytralt ekteskap innenfor kirkens vegger.

Ikke inkludert

Skal vi tro sokneprest Jens Linde i Ytre Sogn prosti, er det heller omvendt. Han er motstander av kjønnsnøytral ekteskapslov, og oppsummerer sitt svar slik: «Jeg vil arbeide for at vi som opplever det vanskelig å støtte homofile i partnerskap sin rett til vigslende stillinger fortsatt kjenner oss inkluderte i kirkens fellesskap». Etter resten av svarene å dømme,

VAL AV LEKE MEDLEMMER TIL BJØRGVIN BISPEDOMMERÅD OG KIRKEMØTET 13.-14. september 2009 (direkte valingsvalg)

Lista er alfabetisk ordnet. Det skal velges 3 representanter til bispedømmerådet og Kirkemøtet. Minst ein av kandidatane skal rangere. Totalt 5 - fem kandidatar kan rangere. Rangeringar med sameleg rangering er fuktaste. Marker med ein kryss i kvart feltene (og talf) for rangering av kandidatane.

07502599

Kandidatar	1. val	2. val	3. val	4. val	5. val	6. val
Bjørnsen, Berit, 74 år, Bæle sokn, Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Fagermoen, Erlend Arne, 47 år, Bænes sokn, Gjerlandsprestegjeld	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Gill, Hilson Steinar, 59 år, Høylandet sokn, Prestegjeld Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Grimås, Vigbjørn, 49 år, Ør, sokn, Prester	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Holmestuen, Cathrine, 39 år, Bergen domkirk sokn, Lister og Høylandet	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Henny, George Nanny Algrøy, 57 år, Høylandet sokn, Høylandet	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Kirkebo, Karl Johan, 58 år, Bæne sokn, Sakhalen	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Koppen, Henny Marit, 57 år, Høylandet sokn, Høylandet	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Kvamme, Geirmonn, 22 år, Bergen domkirk sokn, Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Laundstad, Bente Magnar, 41 år, Bænes sokn, Prestegjeld Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Laundstad, Bente Fredrik, 47 år, Bæne sokn, Prestegjeld Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Ljønes, Ingemar, 47 år, Årnes sokn, Prestegjeld Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Mørland, Egil, 70 år, Tvedt sokn, Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Mørland, Lars Rjarte, 58 år, Årnes sokn, Høylandet	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Nordheim, Inger Helene Thøgersrud, 47 år, Færevik sokn, Sandnes, Østfold og Høylandet	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Roland, Kristoffer Alexander, 22 år, Ytre Årnes sokn, Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Selvik, Rigmor Kristin, 48 år, Lunde sokn, Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Skjeltvedt, Magna, 47 år, Bæne sokn, Bæne	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Staudal, Asbjørn, 57 år, Kappanger sokn, Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Thøgersrud, Ingrid, 57 år, Bæne sokn, Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Ungdalen, Monica, 22 år, og Høylandet sokn, Prestegjeld Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Årnes, Einar, 22 år, Bænes sokn, Bæne	☐	☐	☐	☐	☐	0750
Augsander, Inge, 51 år, Kappanger sokn, Lister	☐	☐	☐	☐	☐	0750

de kirkelig tilsatte har fått til å velge sine representanter. Bispedømmerådet i Bjørgvin har til sammen ti medlemmer, inkludert biskopen (ikke valgbar). Størst spenning knytter det seg til valget av lekfolkplassene. Lekfolket har majoritet i de norske bispedømmerådene, med totalt 77 av de 115 rådsmedlemmene som utgjør Kirkemøtet.

Kandidatene skal rangeres

Valget til Bispedømmerådet/Kirkemøtet 14. september foregår som preferansevalg. Dette

skulle ikke akkurat det være noe stort problem i Bjørgvin bispedømme. ●

Mer informasjon:
www.bevarektskapet.no/kirkevalget
www.kirkevalget.no

STEMMESEDDEL: Husk å rangere inntil fem kandidater når du stemmer på leke-medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Karl Johan Kirkebo er kandidat fra Fana prosti.

betyr at du skal velge og rangere inntil fem kandidater på stemmeseddelen. Du setter ett kryss i kolonnen «mitt førstevalg», ett i «mitt andrevalg» og så videre. Dersom stemmeseddelen ikke skal forkastes, må du rangere minst en kandidat. Også ved valg av menighetsråd skal kandidatene rangeres, men på en litt annen måte. Kandidatene er her satt opp i prioritert rekkefølge, men du har mange muligheter til å endre på denne.

Kumulering og stryking

Når du setter et kryss eller skriver «kum» ved et navn, kalles dette for å kumulere.

Da får denne kandidaten en ekstra stemme. Skal kumulering ha virkning, må de kumulerte kandidater stå på den øverste delen av listen. Du kan også føye nye navn til listen, endre nummereringen på kandidatene eller stryke navn. Leveres listen urettet, vil de 15 (eventuelt 13, 11 eller 9) første navnene på listen telle med ved oppstillingen. Resten av navnene telles ikke med. Dersom de fem første navnene på listen er kumulert, utgjør disse ti stemmer. ●

Mer informasjon om valget finner du på
www.kirkevalget.no (bokmål) og
www.kyrkjevalget.no (nynorsk).

Bruk stemmeretten dykkar!

Kyrkjevallet denne gongen skjer etter ny ordning. Den nye ordninga vart vedteken av Stortinget i tilknytning til det såkalla tverrpolitiske kyrkjeforliket i 2008.

AV PROST PER BARNES

Stortinget si målsetting var å auke oppslutninga om ulike kyrkjeval. Auka oppslutning er for Stortinget ein avgjerande føresetnad for å gi Den norske kyrkje større sjølvstende og fridom i forhold til staten, t.d. ved å la kyrkja sjølv få utnemne sine prostar og biskopar. Det er sjølvstekt ikkje å vente at målsettinga til fulle blir nådd dette året. Men eg håpar at oppslutninga om kyrkjevallet blir så god, at den retning utviklinga no har, vil forsterke seg. Difor oppmodar eg alle kyrkjemedlemmer om å bruke stemmeretten, både i kyrkjeval og i Stortingsval 14. september.

Godt val! ●

Prost Per Barnes.

De fleste kandidatene i Bjørgvin bispedømme sier klart nei til kjønnsnøytral ekteskapslov (gult). Av de leke kandidatene, er det kun Cathrine Halstensen, Karl Johan Kirkebo, Henny Koppen og Ivar Ådnanes som har fått lyseblå farge (nøytral/uklar), mens ingen av Bjørgvin-kandidater har fått rosa (ja til kjønnsnøytral ekteskapslov). Tre kandidater besvarte ikke spørsmålet.

Oxford-bevegelsen:

Høymesse for sansene

– Jeg har aldri forstått hvorfor kirker må kalles opp etter stedet der er bygget, sier Frode Hjertnes (49), redaktør i Slettebakken menighetsblad.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Når menighetsbladet treffer ham, er han nettopp kommet hjem fra Oxford - etter å ha brukt en del av sommerferien til å studere en viktig del av den anglikanske kirkehistorien.

– Forbindelsen mellom kirken og historien er sterkere i England, sier han, og mener at dette avspeiles gjennom vakre og poetiske kirkenavn.

– Vi har noen hederlige unntak her i Bergen, som Mariakirken, Johanneskirken, St. Jacobs kirke og St. Markus kirke, men det er jo gamle kirker.

– Ønsker du å få snudd denne tradisjonen?

– Det hadde vært helt fantastisk. Men den norske tradisjonen har nok en begrunnelse som jeg ikke er helt innforstått med.

Tractarians

Hjertnes er lærer ved Bergen tekniske fagskole. Sommerkurset i Oxford meldte han seg på etter en helgetur til byen tidligere i år.

– Jeg ble fascinert av det jeg fikk høre om Oxford-bevegelsen, forteller han.

Denne høykirkelige bevegelsen reagerte på det de mente var en tiltagende sekularisering av den anglikanske kirken.

– Da jeg kom hjem, gikk jeg inn på nettsiden til Universitetet i Oxford. Der fant jeg et sommerkurs om Oxford-bevegelsen, og da var veien kort til å trykke «bestill».

Oxford-bevegelsen sprang ut fra byens universitetsmiljø, der de begynte å gjøre seg gjeldende i 1830-årene. De ble også kalt The Tractarians, et navn de fikk etter å ha publisert en rekke teologiske artikler («tracts»), der de utdypet sitt syn.

Kraftsenter

Sentrale navn i bevegelsen var John Henry Newman, John Keble og Edward Pusey. De mente at både den anglikanske, romersk-ka-

tolske og ortodokse kirken «nedstammet» direkte fra den opprinnelige kirken, slik den ble grunnlagt av apostlene.

– I artiklene sine hevdet de at liturgien, seremoniene og ritualene i den anglikanske kirken hadde fjernet seg fra den opprinnelige kirken. Oxford-bevegelsen ønsket seg tilbake til røttene, for å si det slik.

Oxford var den gang som nå et intellektuelt, teologisk og akademisk kraftsenter innenfor den anglikanske kirken. Oxford-bevegelsen ble derfor regnet som toneangivende, og ble lyttet til.

Men de hadde også mektige motstandere.

Evangelikerne

Den anglikanske kirken på 1800-tallet var dominert av «The Evangelicals», en mer lavkirkelig og folkelig retning. Etter reformasjonen hadde kirken gått i en veldig anti-katolsk retning. Roma var suspect. Dette preget både liturgi, arkitektur og interiør i kirkene. Hjertnes mener dette minner om konflikter som han ser i dagens norske kirke.

– Avstanden mellom bedehuskulturen og de mer høykirkelige delene av statskirken er jo ganske stor.

– Går dette også på lære?

– Det vet jeg for lite om. Jeg tenker mer på skillet mellom liberal og konservativ teologi. Det har påvirket konfliktnivået i Den norske kirke, for å si det litt forsiktig.

Ytterpunkter

Oxford-bevegelsen er ikke lenger aktiv, men hadde stor innflytelse på utviklingen og bredden i dagens anglikanske kirke.

Både arkitektonisk og teologisk er det et stort spenn innenfor den anglikanske kirken, sier han, og forteller om to svært forskjellige kirker han besøkte i Oxford under sommerens studieopphold.

– Den spartanske utstyrte St. Alldates og

CHRIST CHURCH COLLEGE: – Jeg traff nok ikke Humlesnurr, sier Hjertnes etter studieoppholdet. Deler av Harry Potter-filmene ble spilt inn her.

den rikt utsmykkede St. Barnabas representerte ytterpunktene i Oxford.

– Hvilken av dem foretrekker du?

– Jeg må innrømme at det gir en helt annen følelse av høytid å tre inn i St. Barnabas. Denne kirken appellerer åpenbart til mange, siden bare en tredel av dem som går til gudstjeneste der kommer fra selve menigheten. Resten kommer fra andre deler av Oxford.

kontakt

ORD IKKE NOK: – Høykirkelig musikk, arkitektur og utsmykking gir en følelse av noe større bak, spesielt når du opplever dette i fellesskap med andre, sier Frode Hjertnes. – Ord kommer ikke like langt alene.

HØYKIRKELIG: Utsmykking fra St. Barnabas-kirken i bydelen Jericho.

LAVKIRKELIG: Langt mer spartansk innredning i St. Katherine's, en annen evangelisk kirke litt utenfor Oxford.

FOTO FRA OXFORD: FRODE HJERTNES.

En engel gikk forbi

– Er du selv litt katolsk i din legning?

– Det kan man ikke være som redaktør i et luthersk menighetsblad, smiler han.

– Men du kan godt skrive at arkitektur, utsmykking og liturgi i mange katolske kirker appellerer mer til sansesystemet og representerer en større kontrast til verden utenfor kirkerommet. Det gjør inntrykk.

– Hvordan er din Jesus?

Hjertnes tar seg til haken, ser opp mot taket og blir stille en stund. «En engel gikk forbi», tenker jeg.

– Jesus er mild, rettferdig og kompromissløs. Det ligger imidlertid ikke for meg å snakke om Jesus i slike hverdagslige termer. For meg er Han en veldig opphøyet skikkelse, og et stort mysterium. ●

IDEOLÓG: Presten John Henry Newman var en sentral figur i utviklingen av Oxford-bevegelsen. Senere konverterte han til katolisismen. Portrett malt av John Everett Millais i 1881.

Oxford-bevegelsen

– Hadde sitt utspring blant høykirkelige anglikanere, de fleste av dem tilknyttet Universitetet i Oxford.

– Var også kjent som «Tractarian-bevegelsen», siden bevegelsen gjorde seg kjent gjennom en rekke «tracts» eller artikler de publiserte i perioden 1833-1845.

– De mest fremstående personene var prestene John Keble og John Henry Newman og professor i hebraisk Edward Bouverie Pusey.

– Bevegelsen søkte tilbake til katolisismen, og mente at både den anglikanske, romersk-katolske og ortodokse kirken var direkte etterkommere etter den tidligste kirken.

– De reagerte også på verdsliggjøringen av kirken, og polemiserte mot liberal teologi.

– I bevegelsens 90. og siste «tract» argumenterte John Henry Newman for at den romersk-katolske kirkes doktriner var sammenfallende med den opprinnelige læren i den anglikanske kirken. Like etter konverterte han til katolisismen.

– Mange biskoper nektet å gi stillinger til Oxford-prester, og flere av dem endte derfor opp som prester i slummen. Dette gjorde at de etter hvert ble sterkt kritiske til britisk sosialpolitikk, som de nå fikk se konsekvensene av på nært hold.

– Mer informasjon:
www.anglicanhistory.org,
www.ccel.org,
www.anglicatholicalsocialism.org og
www.chch.ox.ac.uk

De senere år har menighetsbladet hatt flere artikler knyttet til Midtøsten-problematikken og med dette berørt ømtålige tema. I nr. 3/09 ble det gitt en presentasjon av den arabiske biskopen i den gresk-melkittiske kirke i Midtøsten, Elias Chacour. Han ser for seg opphør av staten Israels eksistens og jødiske karakter. I stedet skal denne omformes til en multi-kulturell sammenslutning. Slik setter man en strek over det svært mange oppfatter som kjernen i saken, nemlig at etableringen av jødestaten i 1948 for internasjonal jødedom innebar oppfyllelsen av drømmen om tilbakevendelse til «Eretz Israel» og Jerusalem.

Helt siden jødernes fordrivelse fra Palestina i år 70 e. Kr. har det kontinuerlig eksistert lommer av jødiske samfunn over hele Midtøsten. Statsdannelsen i 1948 innebar den endelige slutten på nær 1300 år med jødisk «dhimmi»-status (beskyttet) under islamsk styre. For etter arabiske erobringer fra det 7. århundre ble både jøder og kristne underlagt «dar al-Islam» – verden som adlyder Allah. Disse ble kun under strenge vilkår tillatt å praktisere sin tro.

Under muslimsk styre hvilte en pakt, en «dhimma», over «Bokens folk», som araberne kalte dem, og som tilsa at deres tro ble erkjent som mindreverdige. Den langvarige undertryk-

Erkebiskop Elias Chacour ser for seg en felles stat der kristne, jøder og muslimer kan leve sammen. For vår leser betyr dette opphør av staten Israels eksistens. FOTO: JENS OLAV MÆLAND

kelsen var imidlertid av en slik art at store deler av levende og åpne samfunn av kristne og jøder over tiden forsvant.

Det var derfor bemerkelsesverdig at det fremdeles var mindre jødiske og kristne samfunn ved inngangen til det 19. århundre – da europeiske stater styrket tilstedeværelse i Midtøsten for første gang tilbød disse samfunn en form for reell beskyttelse. Å skape et inntrykk av en uavbrutt gullalder av toleranse under muslimske herskere, er derfor helt uriktig.

Chacour og arabiske kirker kaller seg «levende steiner», som kontrast til den døde arkeologi – jødernes historie – som de søker å unndra seg. I tillegg mener de seg å være rette etterkommere etter de første kristne – med den viktige for-

skjell at dagens arabiske kristne er ytterst selektive ved bruk av Det gamle testamentets skrifter.

Vestlige kirker blir forledet til å mene at Israel av i dag forfølger både disse «levende steiner» og muslimske arabere, og at «Det Hellige Land» (Israel må ikke nevnes) således blir tømt for kristne. Slike utsagn fra Chacour er også uttrykk for de kristne araberes ettergivelse overfor den arabiske majoritetskulturen. De ser dermed ikke at den anti-sionisme de forfekter i sin basis er anti-kristen og vil kunne slå tilbake på dem selv.

Av en like alvorlig karakter er det faktum at biskopen og hans likesinnede får Vestens kirkeledere med på en stadig fordømmelse av Israel. Sjelden opplever man identifikasjon med de mange nasjonaliteter underlagt arabisk og muslimsk styre – også kristne – som forgeries av aspirert for uavhengighet. At jødene skulle oppnå sitt hjemland er dermed et viktig signal til andre undertrykte folk i regionen.

Kristne medier i vest må utvise åpenhet og ærlighet ved behandlingen av ulike samfunnsforhold i Midtøsten – især de religiøse. Det skylder vi vårt jødiske «stebroderfolk» – som Henrik Wergeland kalte dem! ●

ARVID DAASLØT HØY, SØREIDE

Kultur kalender

• Storetveit kirke hver

onsdag kl 1900 – 1945:
Kveldstoner i åpen kirke.
V/Barbro Husdal og Carsten Dyngeland. Gjester, onsdag 7 oktober: Ruth Bakke og Randi Harila.

• **Fana kirke, søndag 13. september kl 18.00:** Innvielse av det nye flygelet. Konsert ved Håvard Gimse. Bill: kr 100,- ved inng.

SEMINAR: Sogneprest Bjarte Holme er foredragsholder.

SORGSEMINAR FOR ETTERLATTE

Fana Prosti inviterer til et seminar om sorg.

Sorgen berører oss på mange måter, og du er velkommen enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet.

Tid: Lørdag 31 oktober kl. 10-14. **Sted:** Birkeland menighetshus, Øvstuntn. 29.

Program:

- Hva er sorg og hva gjør sorgen med oss. Ved sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunch
- Samtale/ spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte i Fana prosti.

Påmelding eller spørsmål?

Diakon Tone Totland
Tlf. 55 36 22 85 / 915 32323
E-post: tone.totland@bkf.no
Diakon Linda Bårdsen
Tlf. 55 30 81 17
E-post: linda.bardsen@bkf.no

VELKOMMEN – også om du ikke har fått meldt deg på.

Var Gud tilstede på Eidsvoll i 1814?

Spørsmålet i tittelen har kun ett og entydig svar: JA. Det er derfor en forbyttelse mot GUD og Norge å gjøre endringer i grunnloven. Gå inn i ditt hjerte. Spør hvorfor du vil ha endring? Jeg vet at det svaret du finner er hunger etter makt og dominans.

La makten være der den skal være, nemlig hos GUD. Dersom du er sannferdig når du går inn i ditt indre for å finne svaret, la deg da heller ikke påvirke av verslige argumenter, men følg dine ekte følelser. Du vil da finne svaret! La STATSKIRKA

BESTÅ slik grunnloven av 1814 sier.

Den endring av grunnloven det skal stemmes over etter valget, er en endring gjort med hjertet og Gud har vært med og styrt de menneskene som har laget forslaget. Den føles derfor god. Det er bare Gud og Jesu

lære som gir oss den riktige retningen. Vær særlig aktsom overfor makt. Vi er disipler som må søke det mesteren vil, ikke det vi selv vil. Dersom statskirken forsvinner er vårt NORGE åpen for islam. Statskirken er vårt eneste og sterkeste forsvor for å beholde et kristent NORGE.

Vi må heller ikke godta det spill som humanetikerne driver. Den humanetiske lære er menneskeskapt og et fra djævelen er dens opphav. ●

BJØRN AKSEL JOHANNESEN, RÅDAL

• **Fana kirke søndag 20. sept. kl. 19.00:** Konsert med Fana Mannskor, Stemmene fra Stend og Susanne Blindheim Heldal (sang). Program: Norsk og russisk kirkemusikk, ballader mm. Billetter kr 120,- ved inngangen eller fra kormedlemmene.

• **Fana kirke søndag 27. sept. kl. 19.00:** Konsert med kantorene Ruth Bakke Haug, Gjermund Mildestveit og Jostein Aarvik, korggruppe, Orgel- og vokalmusikk av 200-årsjubilaranten Felix Mendelssohn-Bartholdy. Gratis adgang. Kollekt ved utgangen.

• **Landås kirke søndag 27. september kl. 19.00:** I forbindelse med kulturdagene i Årstad bydel holder kirkekorene i bydelen og Bergens Turnforenings orkester konsert i Landås kirke.

• **Fana kirke Søndag 11. oktober kl. 19.00:** Konsert med Kor e Vi og gjester. Koret presenterer sitt program for konsertreisen til York. Bill. kr 100,- ved inngangen.

• **Søreide kirke, 11. oktober kl. 11.00:** Eldres kirkesøndag

• **Fana kirke Søndag 18. oktober kl. 19.00:** Høstakkekonsert med

Fana Kyrkjekor, Fana Mannskor og «Golden Accolade» (Moskva). Kormusikk, sang og klaver. Gratis adgang. Kollekt ved utgangen

• **Storetveit kirke, 24. oktober kl. 19.00:** Konsert med Elverum damekor, jazztrioen Terz og gjester.

• **Fana kirke, søndag 25. oktober kl. 19.00:** «Lyset fra et annet hjerte».

• **Skjold kirke, søndag 25. oktober kl. 19.00:** Foredrag med etterfølgende samtale. Tidligere sjefsdoktør i Stavanger Aftenblad, Sven Egil Omdal drøfter religio-

nens plass og rolle i det offentlige rom. Enkel bevertning

• **Skjold kirke, mandag 2. november kl. 19.00:** Fotball, Gud og humor...eller var det omvendt? En samtale med biskopen og mannen Halvor Nordhaug om de store spørsmål i livet, samt litt om de mange små. Enkel bevertning.

Skjold kirke, søndag 8. november kl. 19.00: Vi feirer at Skjold kirkes flygel er ferdig finansiert med en festkonsert. Pianist Knut Chr. Jansson m/musikervernere. Enkel bevertning. Billetter, kr 100 ved inngangen.

Hvordan har jeg det – egentlig?

«Egentlig, hva betyr det?» Spørsmålet utfordrer til å kjenne etter. Til å stoppe opp, puste, få fokus på seg selv. Hvordan er det å være meg akkurat nå?

AV DAGLIG LEDER KIRKENS SOS,
GRETA GRAMSTAD

Så kan vi få mange svar. Tanker, følelser, behov, kropp. Noen ganger er det gode ting som dukker opp. Takknemlighet, glede, latter, de gode verdiene, håp. Andre ganger er det de vonde følelsene, de udekede behovene, sykdom og bekymring som først dukker opp.

Alle opplever begge deler i livet sitt. Det gode og det vanskelige. Vi som tar telefoner og svarer på SOSmeldinger tåler å høre det vanskelige, vi tåler å være sammen med inn i det mørkeste. Vi tror på verdien av å være sammen, sette ord på og erkjenne det som er. Følelsesmessig førstehjelp kalles det gjerne.

Heldigvis er det ikke bare på Kirkens SOS at det gis følelsesmessig førstehjelp.

De gode samtalene er limet som gjør samfunnet vårt godt å være i. De skjer hver dag, mellom vanlige mennesker. Dersom vi slutter å dele følelser får vi et kaldt og ugjestmildt samfunn. Vi trenger fellesskap, vi trenger respekt, vi trenger å bli lyttet til, at noen prøver å forstå oss. Samtidig trenger vi også selv å prøve å forstå andre, vi trenger å føle at vi betyr noe for andre, vi trenger gleden av dele det som er viktig, både det gode og det vanskelige.

Det er godt å ha noen å dele med når livet er tungt. Og det er deilig å ha noen å dele det glade med. Sammen kan vi oppnå at det

«halvtomme» glasset endres til et «halvfullt» glass.

Å hjelpe er noe annet enn å overta. Når vi lytter og deler med hverandre så bærer vi fortsatt våre egne problemer. Den gode samtalen skaper rom for refleksjon og undring. Noen ganger finnes ingen løsninger eller svar. Men det kan være lettere å bære det vanskelige når vi har delt tankene og følelsene med den annen.

På Kirkens SOS sier vi ofte at det er viktig og riktig å snakke sant om seg selv. Vi sier også at vi ønsker å lytte til akkurat det – uten å for-dømme eller justere.

Pust! Kjenn etter. Del gjerne med en du stoler på. Kanskje opplever du at det halvtomme glasset er blitt halvfullt. ●

Greta Gramstad, daglig leder i Kirkens sos.

VIL DU VÆRE FRIVILLIG PÅ KIRKENS SOS?

Det hjelper å snakke - når en har noen som vil lytte!

Vi trenger flere som vil prate med et medmenneske som har det vanskelig. Din oppgave er å lytte og tenke høyt sammen med den som ringer eller skriver til Kirkens SOS. Du skal ikke gi råd eller løse den andres problemer. Du får innføringskurs, veiledning og videre faglig oppfølging så lenge du er med som frivillig. Du går inn en ordnet vaktturnus, tilpasset din hverdag. Kirkens SOS er en døgnåpen krisetjeneste. Du må være mellom 20 og 80 år, og du må ha avstand til egne kriser.

Kursstart er 29. september. Interessert? Kontakt oss på 55 32 58 45/ 941 83 654, bjorgvin@kirkens-sos.no eller www.kirkens-sos.no Velkommen til et lærerikt og givende fellesskap!

 Kirkens SOS

Interessert i kristen friskole?

Møllebakken skole i Bergen har ledige plasser.

Vil du vite mer, se møllebakkenskole.no eller ta kontakt på telefon 55 20 71 70 (rektor: 99 56 59 45)

Perspektiv på livet

Som telefonvakt hos Kirkens SOS kan du bidra til at andre får det bedre, samtidig som du får perspektiv på livet.

Vi søker kvinner og menn over 20 år som har orden på livet, tid til å bry seg og lyst til å utvikle seg. Les mer på www.kirkens-sos.no eller ring 55 32 58 45

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00 - www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jolstad

Solstrands Begravelsesbyrå

Herman Fossgt. 11, 5007 Bergen
Telefon 55 55 16 16 hele døgnet
E-post: post@solstrands.no

Vår erfaring - din trygghet

BERGEN OG OMEGN BEGRAVELSESHJELP

Teatergt. 20, 5010 Bergen
Tlf. 55 21 44 50
Mobil 917 51 700

- DOGVAKT
- PARKERING
- BLOMSTER
- MONUMENTER

Hjelp oss med skyss!

Kjære born og borneborn av aldrande foreldre og beste-foreldre utan bil!

Tversambandet i Fana er dårleg og oftest er bil einaste framkomst-middel. Det fører til at sjuke og gamle som ikkje disponerer bil eller lenger køyrer sjølv blir sette utanfor, og at folk som før regelmessig valde å gå på gudsteneste, ikkje kjem seg dit. Mange lengtar sårt etter å få koma til kyrkje utan at dei set ord på det, i frykt for å gi dei dårleg samvit. Slik fell dei mellom to stolar!

Kjære born og borneborn av aldrande foreldre og besteforeldre utan bil! Ja kjære naboar også! Har de høve til å gi skysshjelp, t.d. ein gong i månaden, om ikkje meir, og i høgtidshelgar? Skyss til butikken er fint. Men skyss til gudsteneste blir også sett pris på! ●

PER BARSNES, PROST

Fana prosti: Oppgaver og kontaktinformasjon

Prostikontoret har personalansvaret for dem som jobber i kirkene i Fana. Kontoret koordinerer fellesfunksjoner og samarbeidsprosjekter. Kontoret utfører sentralbordtjeneste for alle menighetene i Fana, utfører all kirkebokføring og administrerer dåp, vigsel og graverferd.

Prost Per Barsnes
Telefon: 55 59 32 55
E-post: per.barsnes@bkkf.no

Prostisekretær Kari Rydland
Telefon: 55 59 71 82
E-post: kari.rydland@bkkf.no

Prostiledar Edvin Stenhjem Bratli
Telefon: 55 59 71 81
E-post: edvin.bratli@bkkf.no

Servicesekretær Inger Helene Jæger
Telefon: 55 59 71 83
inger.helene.jaeger@bkkf.no

Personal og økonomi-konsulent Liv Bente Nilsen
Telefon: 55 59 32 57
E-post: liv.bente.nilsen@bkkf.no

Adresse:
Fanaveien 320,
5244 Fana
E-post: fanaprosti@bkkf.no

Husk på dåpsbarna!

Gode bøker og god musikk får du hos

B&M
Bok & Media

Bok & Media Vestbok

Vetridalsmenningen 1
tlf. 55 51 79 67 post@vestbok.no
www.vestbok.no

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten
Tlf: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag: Kunngjøring om gudstjenester i Fana Prosti.

E-post: sylvi@fanaposten.no

Menighetsrådsvalget i Skjold

Kandidatliste, valget 13.-14. september:

1. Eva Helene Try, 52 år, Holtaåsen, Rådal.
2. Dag Håvard Høiegg, 71 år, Smøråslia, Rådal.
3. Turid Müller, 65 år, Nedre Smøråsvegen, Rådal.
4. Marit Elisabet Breivik, Ekerstølsvegen, Rådal.
5. Grethe Elisabeth Hansen, Ekerstølsvegen, Rådal.
6. Ingrid Valde, 29 år, Smøråsvegen, Rådal. Praktikant.
7. Mette Helene Baarøy, 55 år, Nordåsh., Rådal. Lærer.
8. Trude-Christina Helgesen Halvorsen, 20 år, Sæterv., Rådal. Ansatt i Securitas.
9. Lisbeth Ljones Aulin, 44 år, Sæterv., Rådal, Studieleider.
10. Målfrid Gerd Littlere, 67 år, Apelthunhaugane, Rådal. Psykiatrisk sykepleier.
11. Håvard Hatlevik, 29 år, Odins veg, Nesttun.
12. Jorunn Eikeland Lillebø, 58 år, Nordåsbråtet, Rådal.
13. Irene Wåge Helleland, 49 år, Nordåsbråtet, Rådal.
14. Johan Fredrik Kroepelien, 71 år, Ekornevegen, Rådal. Næringsdrivende/pensj.
15. Finn Markussen, 58 år, Nordåsbråtet, Rådal.

Det skal velges åtte medlemmer og fem varamedlemmer. NB! Det er bare de 13 første plassene (numrene) på listen som telles med ved opptelling.

Vil du endre på stemmeseddelen kan du:

1. Gi kandidaten en tilleggsstemme (kumulere). Dette gjør du ved å sette X ved siden av navnet til kandidaten, eller i ruten ved siden av navnet, skrive KUM ved navnet eller skrive navnet en gang til. Du kan gi en tilleggsstemme til så mange kandidater du vil, men det er bare de 13 første som telles med.

2. Tilføye navn på listen og tydelig angi hvor på listen navnet skal stå.

3. Stryke kandidater. Det gjør du ved å sette strek over navnet på kandidaten. Du kan stryke så mange kandidater du vil.

4. Endre rekkefølgen på navn. Det gjør du ved å endre nummer foran navnene eller endre plassen på stemmeseddelen.

Du kan også foreta endringer på stemmeseddelen ved å føre

på nye nummer (fra 1 til 13) i den tomme ruten ved siden av kandidatene. Tilføyer du ne navn, må de gis et nummer og kumulerer du kandidater må de gis to nummer.

Du MÅ endre stemmeseddelen som forklart over. Andre måter å rette på vil ikke telle med i valgoppgjøret. Bruk blå/svart penn eller blyant.

Valgkretser/valgsteder:

Du avgir din stemme i den valgkretsen du tilhører. I de fleste menigheter blir det avholdt valg etter gudstjenesten 13. september, i tillegg til valgdagen 14. september. Du kan forhåndsstemme i perioden 10. august - 11. september. Kontakt ditt lokale menighetskontor.

Valglokaler til de kirkelige valg:

HELE SOKNET
Skjold kirke, 13. september,
09:00 - 14:00
Skjoldlia 55

RÅ UNGDOMSSKOLE
Rå ungdomsskole,
14. september, 09:00 - 21:00
Følg skilt til Kirkevalg

SKJOLD SKOLE

Skjold skole,
14. september, 09:00 - 21:00
Følg skilt til kirkevalg

Du kan også forhåndstemme på menighetskontoret i Skjold kirke. Tid for dette er tirsdager, onsdager og torsdager mellom klokken 10.00. og 14.00.

Du må ta med valgkortet og legitimasjon enten du skal forhåndsstemme eller stemme i valglokalene på valgdagene.

NB! Det er tre valg i høst. Foruten stortingsvalget og valg til menighetsrådet, som forklart ovenfor, så er det også valg på lege representanter til Bjørgvin Bispedømmeråd. ●

Fredagskafé med Krydder -ukeslutt for travle voksne

Fredagen er dagen da mange av oss daler ned i sofaen etter en travelt uke på jobben.

Vi kunne gjerne tenke oss å treffe naboer og venner, men overskuddet til å invitere og stelle i stand er ikke stor.

De av oss som har ungdommer i huset føler kanskje at de unge heller vil ta en tur ut eller de vil ha stua for seg selv. Kanskje er huset litt tomt etter ungdommen som nettopp har flyttet ut.

Uansett situasjon, vi er allerede en 20 - 30 stykker som kommer for å treffes uformelt med anledning til hyggelig prat og med musikk av en god årgang.

Vi har i høst med tre fredagskvelder:

• 11. sept.: En sommer er over ...

• 23. okt.: Ferdaminne fra Kina
• 13. nov.: «Det svarte gullet – til glede og bekymring». Olje og energi (bildet) i et nasjonalt og globalt perspektiv ved Jens Grimsgaard.

Kveldsmåltid: Vi serverer «godt brød» – te og kaffe – du tar med en sort pålegg til felles matbord)

• God tid til prat. • God musikk.
• Kveldens «krydder» – kveldens gjest. • Ord før Helgen.

Sted: Peisestuen i Skjold kirke
Tid: Kl 19:30

For mer info send mail arne.brekke@bkf.no. Se ellers hjemmesiden til Skjold kirke. ●

Redaksjonen mottok sent i vår et leserinnlegg fra professor Ole Øystese som et svar på en artikkel i menighetsbladet nr. 2 i år. Artikkelen var ment å skulle vise mangfoldet av meninger som er representert i et menighetsråd, særlig med tanke på at flere kunne melde seg som kandidater ved det kommende menighetsrådsvalget. Innlegget er noe forkortet (red).

Lever vi godt med ulikheter?

Under overskriften «Vi lever godt med ulikheter» finner jeg i Tegn nr 2. 2009 en artikkel som er så vidt utfordrende at

den ikke kan stå uimotsagt. Her blir ulike oppfatninger blant medlemmene i menighetsrådene i prostiet lovprist som et positivt gode. Det kan det naturligvis også være, men når en ser hva de lovpriste ulikhetene dreier seg om, gir det grunn for alvorlig bekymring.

«Jeg legger mer vekt på det som Jesus gjorde enn det Paulus sa», sa biskopen i Tunsberg i forbindelse med homofildebatten. Dette synes menighetsrådslederen var klokt sagt, og han begrunner det med at «Paulus var også et produkt av sin tid.»

Ja, hvor klok var egentlig biskopen i Tunsberg sin uttalelse? Det er naturligvis rett når en av de andre menighetslederne sier at Jesus var raus og ikke fordømmende i møte med sine samtidige. Det beste eksemplet er møtet med kvinnen som var grepet i hor. I sin raushet fordømte han henne ikke, men i motsetning til dem som i dag forsvarer visse former for homofil praksis, er det langt fra slik at Jesus forsvarte kvinnens seksualitet. Tvert om formante han henne til å ikke synde mer.

Vi leter også forgieves etter andre eksempler på at Jesus ikke var enig med Paulus i hans syn på homofil praksis.

Like bekymringsfullt er derfor menighetsrådslederens begrunnelse i klokkskapen i biskopens uttalelse: «Paulus var også et produkt av sin tid», sier han. Når dette blir bruk som

grunn god nok for ikke å ta Paulus på alvor når han fordømmer homofil praksis, så viser det at man tar fra ham den autoriteten han påberoper seg som Guds åpenbaringsbærer. Han blir tvert imot gjort til løgner når han til eksempel i 1. Kor 2,13 hevder at han talte «med ord som Ånden har lært oss».

Selv hadde jo Paulus jo også hentet sitt syn direkte fra det gamle testamentet og var slett ikke et produkt av sin samtid.

Selv om visse former for meningsforskjeller uten tvil kan berike fellesskapet, vil en forstå at jeg håper at jeg ikke er alene blant dem som ikke kan «leve godt» med de ulikheter som det dreier seg om i det omtalte nummeret av menighetsbladet. ●

OLE ØYTESE, SÆDALEN

Ti-kaffen

Ti kaffen som starter 17 september kl. 10.00. Ti-kaffen er for menn i sin beste alder. Velkommen.

Formidagstreffet

Vi ønsker velkommen til Formidagstreffet som starter opp igjen torsdag 10. september kl. 12.00.

Menighetsweekend

Menighetsweekend for liten og stor til Fjelly på Sotra, 16.-18. oktober. For nærmere opplysninger kontakt menighetskontoret.

Julemesse i Skjold kirke 21. november

Først tusen takk til alle som bidro på en eller annen måte og gjorde fjorårets julemesse til et topp arrangement både innholdsmessig og økonomisk!

Årets julemesse i Skjold kirke går av stabelen lørdag 21. november og julemessekomiteen er avhengig av at alle «gode hjelpere» nok en gang stiller opp med sine små eller store bidrag.

Kjenner du noen som kan «sponse» med en gevinst eller kanskje du selv kan gjøre det alene eller sammen med noen venner? Små og store bidrag mottar vi gjerne helt fram til og med fredag 20. november.

Så en utfordring til de «nevenyttige», sett i gang og lag ting til salgsdisken allerede nå. Strikk, sy eller produser på annen måte alt du tror noen kan tenke seg å kjøpe. Utfordringen til hver enkelt er altså: Bruk fantasien og gjennomfør ideene dine!

Har du noe å bidra med eller lurer på noe, ta gjerne kontakt med Ellen E. Fasmer, tlf. 55 13 31 09, efasmer@broadpark.no ●

ICA Supermarked

Gull - Sølv

2 fuggelige
forretninger
med godt utvalg

JOVELER
H. GAMS-HAUGSØEN

LAGUNEN og TORVALM. 1.

Sofus

FRISØRSALONG

Tlf. 55 13 09 33

Sæterv. 1
5236 Rådal

Menighetskalender

døpte

- 24.05. Jonas Olsen-Aanerud
Emil Øhnstad Monsen
Morten Nilsen
Max Nygård
Noah C. Leirstein
- 31.05. Eirik Berg Hareide
Sjur Thune Amundsen
Daniel Mykkelvedt Bye
Nicoline E. Natland
Jens-Kr. Kjølseth Eide
- 07.06. Andrea Størdal
Didrik August S. Damm
Dennis Skår Romerheim
Benjamin Elias S. Damm
Alexander Skvortsov
- 14.06. Synne Baunø Tufeland
Sindre Johs. Haugland
Ella Schumann-Olsen
Furebotten
Hanne Bruun
Charlotte Elise N. Bjørk
Elias Heggland
- 17.06. Torstein Bjørkelund
21.06. Live Mariel S. Stene
28.06. Jacob Axelsen Tenold
Jonas Larsen Hamre
Selia Varne
Henrik Strandos Lovik
Matilde Lillian Otterstad
Emma Eikemo Børsheim
Bjørn Nilsen
Remi A. Sandven
- 05.07. Daniel T. Andraassen
12.07. Mina Rosa G. Settembre
Iben Marie Økland

- 19.07. Alexander Skarsfjord
Emma-Sofie Eldøy
Benjamin Pettersen
Thea Emilie B. Dalheim
Sander Bore Sandal
Tobias Bore Sandal
- 02.08. Sarah Andrea Vilde
Lindström
- 09.08. Martin Aa. Aparicio
Mathilde Cathrine Bøen-
Flygansvør
Stian Hauge Johnsen
Jakob Knudsen Raa
Leon Alexander
Halvorsen Eberg
Fredrik Alexander Bøe
- 16.08. Mali Falck Gunveit
Marcus Solhaug-Kavlie

vigde

- 23.05. Sigrid Fjell Nævdal og
Gunnar Sletta
- 13.06. Anita Østerbø og
Ola Richard Fimland
- 27.06. Mai-Linn Spigseth og
Marius Haugland
- 11.07. Kjersti Birkeland og
Tom-Erik Elvik
- 25.07. Tina Pettersen og
Henrik Mjånes
- 08.08. Dorothy M. Shadjanal og
Ole Jacob Birkeland
- 08.08. Elisabeth Hernes og
Ole Lund Jacobsen
- 08.08. Elisabeth Solstad og
Thorleif Hvidsten Skoge

døde

10. 5: Kristen Kvalheim
12.05. Martine Eide Hordnes
14.05. Eivind Sæthre
22.05. Elty Hella
07.06. Gudmund Arve
Hatlebakk
- 07.06. Margrethe Mikkelsen
19.06. Ingmar Christopher
Sandvik
- 22.06. Milly Karine Larsen
28.06. Ella Aslaug Angermund
04.07. Normann Grindheim
05.07. Einar John Nordbø
04.07. Margit Følstad
03.07. Sigurd Køyen Vatne
08.07. Sverre Virkesdal
06.07. Odd Egil Kvasheim
15.07. Aslaug Ingeborg Rein
06.06. Ingunn Hauge

gudstjenester

14. søndag e. pinse. 6. sept.
Gudstjeneste. Dåp, nattverd,
kirkekafe, søndagsskole.
Luk 10,25-37. Kapellan Bjørn Moe.

15. søndag e. pinse. 13. sept.
Gudstjeneste. Dåp, nattverd,
kirkekafe, søndagsskole. Sal
116,12-16. Sogneprest Arne
Brekke.

16. søndag e. pinse. 20. sept.
Gudstjeneste. Diakonens dag.
Dåp, nattverd, kirkekafe, søndagsskole. Matt 6,24-34. Kap. B. Moe, diakon. Elholm. Cantus.

17. søndag e. pinse. 27. sept.
Familiegudstjeneste. 4-årsbok.
Søråshøgda barnekor. Innsettelse av ny kateket. Dåp, kirkekafe. Joh 11,17-27.37-44. Sogneprest Arne Brekke.

18. søndag etter pinse. 4. okt.
Gudstjeneste. Dåp, nattverd, kirkekafe. Rom 14,1-8. Kapellan Bjørn Moe.

19. søndag e. pinse. 11. oktober.
Gudstjeneste. Dåp, nattverd, kirkekafe. Mark 12,28-34. Vikarprest.

20. søndag e. pinse. 18. oktober
Gudstjeneste. Dåp, nattverd, kirkekafe. Mark 2,1-12. Sogneprest Arne Brekke.

Bots- og bededag. 25. oktober
Familiegudstjeneste m/Barnehagen. Jes 59,1-4.8-9. Kapellan Bjørn Moe.

Allehelgsgensdag. 1. november
Gudstjeneste. Nattverd, kirkekafe, søndagsskole. Matt 5,1-12. Cantus synger. Sogneprest Arne Brekke.

Hvem-hva-hvor i Skjold menighet

Menighetskontoret: Tlf. 55 59 71 10 • Faks 55 59 71 19 • E-post: skjold.menighet@bkf.no

ANSATTE I MENIGHETEN

Skjold menighetskontor:

Skjoldlia 55, 5236 Rådal
telefon 55 59 71 10
telefaks 55 59 71 19
skjold.menighet@bkf.no

Menighetskonsulent

Marita Borve
telefon 55 59 71 12
marita.borve@bkf.no
skjold.menighet@bkf.no
Kontortid tirs-ons og
tors frå kl 08:30 - 14:00

Sogneprest Arne Brekke

telefon arb. 55 59 71 14
telefon prv. 55 13 76 62
arne.brekke@bkf.no

Kapellan Bjørn Moe

telefon arb. 55 59 71 13
telefon prv. 928 22 413
bjorn.moe@bkf.no

Kateket Gro Eman

telefon arb. 55 59 71 11

Kantor Guro Rotevatn Buder

telef arb. 55 59 71 16
telefon prv. 412 05 127
guro.rg@btkf.no

Styrer, Skjold menighetsbarnehave

Lena Aa. Auestevoll
telefon arb. 55 59 78 10
telefon prv. 472 35 976
lena.auestevoll@bkf.no

Menighetsrådsleder

Torun S. Rotevatn
telefon prv. 55 13 67 81

Diakon

Martin Elholm 55 59 71 15
martin.elholm@bkf.no

Kirketjener

Silje Brækken 916 92 224
silje.brackken@bkf.no

AKTIVITETER I MENIGHETEN

Bibelgrupper:

Kontakt menighetskontoret:
telefon 55 59 71 10

Cantus:

Skjold kirke - tirsdager 19.45-22.00
Guro Rotevatn Buder
telefon 55 59 71 16

Extasis (Skjold Ten Sing):

Skjold kirke onsdager kl 19.00-21.30
Øyvind Bjørge 958 79 314

Misjonsforeningen:

Annenhver tirsdag i måneden kl 19.00
(Kontakt kirkekontoret)

KRIK – Kristen Idrettskontakt

Skjold skole, gymsalen - søndager
fra kl. 18.00
Lars Olav Hammer tlf. 980 10 121
oluf90@hotmail.com

Skjold kirkekor:

Skjold kirke, mandager 17.30 – 19.00.
Dag Høieggen: 55 13 27 18

Skjold kirkelag:

Berit Ådland: 55 13 37 65
Gerd Dale: 55 13 27 29

Skjold søndagsskole:

Skjold kirke kl. 11.00
Michelle Jamt 988 94 240

Steinsvik I - KFUK/KFUM-speidere:

Skjold kirke, tirsdager
Marte Moe Engvick: 928 41 892

Søråshøgda barnekor:

Skjold kirke, tors. fra kl. 17.30
Leder Eva Hille 55 13 84 48/991 07 165
Kontaktperson medlemsliste:
Trine G. Lie 930 16 763
Hjemmeside: www.sbk.no

Nordås KFUM-speidere

Ulveflokken (3.-4. klasse):
Per Isaksen: 55 28 92 84
perisaksen@hotmail.com
Speidertroppen (5.-10. klasse):
Knut-Erland Brunt: 47 41 77 08
knubrun@online.no

Seniordans og TRIM

Seniordans:
mandager kl. 11.00 – 12.30.
Trim: onsdager kl. 11.00 – 12.30
Kontaktperson: Ingeborg Ulvik
telefon 55 13 23 51

10-kaffen

Annenhver torsdag like uker,
kl. 10-12
Arne Brekke: 55 59 71 14

Formiddagstreff

Annenhver torsdag ulike uker,
kl. 12-14
Aslaug Hellvåg: 55 13 43 87

Åpen barnehave (kirkekjeller)

Eva Camilla Vetas 932 93 831
Michelle Jamt 988 94 240

Kirkens konti:

Skjold menighet 3411.32.01101
Givertj, diakoni 3418.18.00889
Konfirmantarbeid 3418.20.00436

Kulturdager i Skjold kirke

PROGRAM • 25. OKTOBER - 8. NOVEMBER 2009

■ Søndag 25. oktober kl. 19 i Skjold kirke RELIGION I DET OFFENTLIGE ROM

Et kjennetegn i vårt samfunn eller bare for spesielt interesserte? Lever vi i en sekulær tidsalder? Burde korsmerket i flagget etter hvert tas ut? Og hva med hijab'en? I verdens mektigste land, med klart skille mellom kirke og stat, ber en til Gud ved presidentinnsettelsen, mens i vårt land, med en grunnlovsfestet statskirke, er religion på det nærmeste tabu i det offentlige rom.

Tidligere sjefredaktør Aftenbladet multimedia, Sven Egil Omdal (bildet), nå skrivende journalist, drøfter religionens plass og rolle i det offentlige rom. Hører den i det hele tatt hjemme der, eller er dette en sak for de som tror der de tror? Foredrag med etterfølgende samtale. Enkel bevertning

■ Mandag 2. november kl. 19 i Skjold kirke FOTBALL, GUD OG HUMOR ... eller var det omvendt?

En samtale med biskopen i Bjørgvin og mannen Halvor Nordhaug (bildet) om de store spørsmål i livet, samt litt om de mange små.

Halvor Nordhaug har vært biskop i Bjørgvin i noen måneder. Er biskopen i Bjørgvin og mannen Halvor Nordhaug ett i alt? Når er det biskopen som forvalter sitt embete og når er det mennesket i bispekapen som tenker høyt? Kan vi spøke med Gud og kan fotball være en lidenskap for en biskop? Disse og flere mer eller mindre aktuelle spørsmål blir reist i en åpenhjertig samtale i Skjold kirke mandag 2. november. Enkel bevertning.

■ Søndag 8. november kl 19 i Skjold kirke. FLYGELEST!

Vi feirer at Skjold kirkes flygel er ferdig finansiert med en festkonsert der flygelet - med dets kvaliteter, klangrikdom og nyanser - er i sentrum.

Under Kulturdagene i fjor startet innsamlingsaksjonen til flygelet, og nå er vi i mål! Denne kvelden får vi oppleve det flotte Schimmel flygelet vårt både som soloinstrument og i samspill med andre instrumenter. Pianist Knut Chr. Jansson (bildet) tar med seg musikervenner som utgjør en strykekvartett, og sammen spiller de bl.a. en klaverkonsert av Mozart. Benytt denne enestående anledningen til å få høre en klaverkonsert i kirken vår! Ellers vil programmet inneholde musikk av Mendelssohn m.fl. Det som er helt sikkert, er at flygelet virkelig skal få utfolde seg.

Knut Chr. Jansson har hovedfagseksamen på klaver fra Griegakademiet i Bergen, og kirkemusikkutdanning fra samme sted. Jansson har blitt mye brukt både som solist og kammermusiker, bl.a. på Trolldhaugen, og har også utmerket seg som dirigent.

Øg når noe skal feires, bør det også være noe for ganen. Etter konserten blir det enkel bevertning i menighets-salen. Velkommen til en musikalsk festaften!

Bill.: Kr 100 ved inngangen.

Kulturdager i Skjold kirke -
en del av kulturdagene
i Fana og Ytrebygda.